

นาย วณิช เสริฐสูงเนิน : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนหมู่บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ที่ 2 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน
 จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ศุภชัย ศรีขาว

อาจารย์นิเทศก์ : อาจารย์สิริลักษณ์ คีสูงเนิน

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ที่ 2 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2544 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม 2545 ศึกษากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ปัจจัยด้านบวก และด้านลบในการดำเนินงาน กระบวนการพึ่งพาตนเอง การเรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเองของชาวบ้าน ศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งในชุมชน ศักยภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยการประเมินตามกรอบความคิดทางทฤษฎีเชิงระบบหรือตามกรอบการประเมินแบบซิปป์โมเดล ประกอบด้วย หน่วยระบบ A คือ ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดบริบท ความเข้มแข็งของชุมชน ด้านสังคม การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าคือ นโยบายของรัฐบาล เงิน 1 ล้านบาทคณะกรรมการหมู่บ้าน เงินที่ผู้กู้ชำระคืน ผู้สมัครขอกู้ และทุนสะสมของหมู่บ้าน ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดกระบวนการคือ การคัดเลือกผู้กู้ การแนะนำวิธีทำธุรกิจ การรับชำระหนี้ การทำบัญชี การช่วยหาตลาด ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดผลผลิตคือ จำนวนผู้ได้กู้ ยอดเงินให้กู้ กองทุนสะสม ชื่อเสียงของชุมชน และหน่วยระบบ B คือ ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดบริบทคือ ความเข้มแข็งของชุมชน ด้านสังคม การเมือง การปกครอง และด้านเศรษฐกิจ ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าคือ เงินที่กู้มาได้ เงินอื่นๆ สถานที่และวัตถุดิบ เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน ศึกษาเพื่อให้ทราบตัวชี้วัดกระบวนการคือ การทำกิจการถูกวิธี การหาตลาดที่ดี การหาวัตถุดิบที่ดี การทำบัญชี การวิเคราะห์ประเมิน เพื่อให้ทราบตัวชี้วัดผลผลิตคือ รายได้เป็นเงิน ผลเป็นสิ่งของ ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ กองทุนหมู่บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ที่ 2 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2544 มีสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 240 คน ได้รับจัดสรรเงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2544 เปิดบัญชีเงินกองทุนกับธนาคารออมสิน สาขาสูงเนินจังหวัด

นครราชสีมา ได้อนุมัติเงินกู้ยืมกองทุนให้กับสมาชิก 101 คนทั้งผู้สามัญ (รายปี) และผู้ฉุกเฉิน (3 เดือน) เพื่อประกอบอาชีพต่างๆ ตามความถนัด ระเบียบเริ่มก่อตั้งกองทุนชาวบ้านเข้าใจว่าเป็นกองทุนให้เปล่าและมีการทำความเข้าใจในภายหลังว่าจะต้องนำเงินมาชำระคืนเมื่อครบกำหนดกู้ยืม กรรมการกองทุนมาจากสมาชิกกองทุนที่เข้าร่วมประชุมเวทีประชาคม ภูมและระเบียบต่างๆ ร่างโดยคณะกรรมการนำเสนอต่อที่ประชุมเวทีชาวบ้านเพื่อขอมติแก้ไข เปลี่ยนแปลง ยอมรับและบังคับใช้ ทุนสะสมของกองทุนมาจากค่าสมัครของสมาชิกคนละ 30 บาท สมาชิกที่ขอกู้ได้รับอนุมัติสูงสุด 13,000 บาท เพราะมีสมาชิกจำนวนมาก สมาชิกที่จะกู้ได้ต้องฝากเงินตั้งอย่างน้อย 5 หุ้น (50 บาท) การยื่นแบบขอกู้ต้องมีวัตถุประสงค์และความเป็นไปได้ของโครงการที่ขอกู้และมีคนค้ำประกัน จากผลการประเมินจำนวนเงินที่กู้ได้ไม่สามารถขยายกิจการได้เป็นเพียงเงินหมุนระยะสั้นๆ สำหรับผู้กู้มีกิจการเดิมอยู่แล้ว และมีภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นก่อน มีความคาดหวังในการพึ่งพาตนเอง การขยายกิจการของตนเองและการมีศักยภาพความเข้มแข็งของกิจการ เกิดขึ้นก่อนที่จะได้รับอนุมัติเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้าน และการกลับคืนถิ่นของประชาชนไม่สามารถเป็นไปได้นั้น การเกิดขึ้นของกองทุนหมู่บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ที่ 2 ยังไม่สามารถที่จะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานอันมาจากหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอื่นๆ ได้

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์.....